

Геращенко Анастасія
студентка 4 курсу спеціальності «Туризм»,
Науковий керівник: **Марусей Т. В.**,
к.е.н., доцент кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи
Кам'янець-Подільський національний
університет імені Івана Огієнка,
м. Кам'янець-Подільський

ГЛОБАЛЬНІ РОЗПОДІЛЬНІ СИСТЕМИ НА РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Туризм в Україні є однією з найперспективніших індустрій. Україна має об'єктивні передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму: вигідне географічне положення, сприятливий клімат, багатство природного, історико-культурного та туристично-рекреаційних потенціалів. Уповільнюючим фактором для стрімкого та якісного розвитку туризму у нашій державі є низька інформаційна грамотність та слабкі комунікації, що стримує розвиток туризму в Україні і не дає змогу отримати прибуток.

Позитивний вплив інформаційних технологій на динаміку вітчизняного та міжнародного туристичного потоку привів до трансформування туристичної галузі з такої, яка орієнтована на обслуговування організованих туристів, на багатогалузеву сферу діяльності, що спрямована на задоволення різноманітних потреб мільйонів індивідуальних туристів.

Комп'ютерні системи бронювання сьогодні об'єднані в глобальні розподільні (або дистриб'юторні) системи, які протягом тривалого часу є найбільшими світовими мережами і використовуються туристичними фірмами як звичний робочий інструмент.

Абревіатура GDS означає глобальну дистриб'юторну систему (Global Distribution System) і часто використовується поряд з синонімічною CRS (Computer Reservations System) — комп'ютерною системою бронювання. У міжнародній практиці зазвичай подається таке визначення GDS —

міжнародна комп'ютерна мережа бронювання, яка використовується туристичними агентствами, сайтами on-line бронювання та великими корпораціями як єдина точка доступу для резервування квитків авіакомпаній, готельних номерів, оренди автомобілів і пов'язаних з цим послуг [1].

Глобальні дистриб'юторні системи (ГДС) історично з'явилися на базі систем бронювання авіаквитків найбільших авіакомпаній в той період, коли сформувалася тенденція утворення союзів перевізників. Історичний розвиток GDS-систем почався в 1946 році, коли American Airlines встановила перші експериментальні автоматизовані системи бронювання (електромеханічні Reservisor). Обмеженість системи виявлялася у відсутності можливості для агентів формувати прямі запити, які повинні були зателефонувати в квиткові каси підприємства і чекати відповіді оператора. Проблему спробувала вирішити компанія Trans-Canada Airlines (TCA), запровадивши з 1963 року систему ReserVec на базі транзисторних комп'ютерів з використанням перфокарт. Термінали були розміщені в усіх касах TCA. Паралельно American Airlines спільно з IBM створили компанію SABRE (Semi-Automatic Business Research Environment) для реалізації ідеї автоматизованої системи авіабронювання (ARS). Уже в грудні 1964 року така система стала найбільшою неурядовою системою обробки даних в світі.

Надалі інші авіакомпанії створили власні системи: Delta Air Lines впровадила DATAS в 1968 році; United Airlines - Apollo, а TWA-PARS у 1971 році. У 1976 році United Airlines розпочала поширення своєї системи серед агентів. У відповідь на зростання попиту на подорожі, а також технологічні досягнення тих часів, з початку 80-х років минулого століття європейські компанії також почали інвестувати у дослідження в цьому напрямку. Наслідком стало створення великої четвірки найбільших ГДС-систем, яка практично утримує 100% ринку глобальних систем бронювання в Європі, а саме: Atadeus (35%), Galileo (25%) та Worldspan (10%) і Sabre (30%).

Зараз ці ГДС обмежуються не тільки індустрією авіаційних перевезень. Вони надають своїм користувачам можливість бронювання комплексу послуг,

а саме: авіап перевезень, розміщення і харчування, оренду автомобілів, обслуговують понад 300 тис. агентських терміналів бронювання (продажу) послуг на перевезення, проживання, турів, круїзів, екскурсії та інших супутніх послуг. Бази даних бронювання кожної мережі містять актуалізовану в реальному часі інформацію для замовлення і продажу авіаквитків (від 360 до 800 авіакомпаній), місць проживання (до 50 тис. засобів розміщення), турів і круїзів практично всіх провідних туристичних операторів, а також для замовлення автопрокату і трансферів (всі найбільші автопрокатні і автоперевізні компанії). До того ж ці мережі надають детальну інформацію про місця перебування (країни, регіони, міста), історико-культурні об'єкти, події, новини, погоду, карти, схеми, адреси тощо.

Всі ГДС пропонують також засоби роботи зі своїми базами замовлень через Інтернет.

Інтернет системи бронювання, які відомі як IDS (Internet Distribution System), з'явилися на початку 90-х років XX століття як альтернатива ГДС.

На противагу ГДС, доступ до яких мають лише агенти туристичних компаній, IDS надають послуги приватним клієнтам. Активізувавши будь-який портал IDS, клієнт може самостійно вибрати потрібний йому готель і тип номера на певні дати, забронювати розміщення в режимі реального часу і отримати миттєве підтвердження бронювання на свою електронну скриньку. На сьогоднішній день існують тисячі подібних сайтів, серед них: Booking.com, Hotels.com, HRS.com, Travelocity.com, Hostels.com, Expedia.com, Pegast.com.ua, Priceline.com, Orbitz.com і ін.

Готель, представляє свій продукт в GDS або IDS, миттєво дістає доступ до мільйонів потенційних клієнтів і більш ніж 600 000 турфірм по всьому світу, істотно збільшуючи також свою ефективність за рахунок зниження витрат.

Докладна інформація про цей готель, що включає опис номерів, типів цін і графічні файли, потрапляє на тисячі каналів дистрибуції. А значить, клієнт з будь-якого куточка світу в будь-який момент часу самостійно або за

допомогою турагента може вибрати і забронювати варіант розміщення, що його цікавить.

У той же час, одержуючи бронювання з багатьох джерел, готель витрачає мінімум часу і людських ресурсів на їх обробку. Централізовані системи продажів, які відомі як CRS (Central Reservation System) дозволяють зберігати всю інформацію про наявність вільних номерів в готелі, ціни на них в одному місці — в так званому електронному особистому кабінеті готелю. Саме звідси готель може управляти продажами через всі канали, використовуючи один простий і зрозумілий інтерфейс [2].

До терміналів ГДС підключені сотні тисяч туристичних агенцій, що мають можливість надавати своїм клієнтам повний перелік послуг з бронювання в режимі реального часу. Існуючі на сучасному ринку системи бронювання мають ряд відмінних рис:

- повнота і оперативність інформації, що надається системою — перелік послуг, кількість постачальників ресурсів, що мають співробітництво з певною системою, рівень доступності до БД постачальників — готелів, перевізників, фірм, які надають супутні послуги.
- зручність формування запитів, простота і ефективність інтерфейсу і програмного забезпечення, яке використовується в конкретній системі і на терміналах агентів.
- надійність технічних засобів зв'язку між агентствами і центрами обробки даних конкретної системи.
- розмір оплати за користування інформаційними послугами і порядком її формування [3].

Отже, розвиток туристичного ринку, підвищення рівня вимог споживачів до якості послуг вимагають застосування сучасних інформаційних технологій і систем. Їх активне впровадження є необхідною умовою успішного функціонування туристичних підприємств. Точність, надійність, оперативність і висока швидкість обробки та передачі інформації визначає ефективність управлінських рішень, стає найважливішим фактором

економічного зростання галузі. Застосування інформаційних технологій в управлінні дає змогу туристичним підприємствам значно підвищити свою конкурентоспроможність, гнучкість та адаптованість до змін ринкового середовища.

Список використаних джерел

1. Інформаційні технології та системи в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі / [М. М. Скопень, М. К. Сукач, О. П. Будя та ін.]. – Київ: Ліра-К, 201. – 766 с.
2. Купач Т. Г. Інформаційні технології та системи в туризмі [Електр. ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.geo.univ.kiev.ua/images/IT_v_tur.pdf
3. Global Distribution System (GDS) [Електр. ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.businessdictionary.com/definition/Global-Distribution-System-GDS.html>

Годнюк Святослав

Студент 1 курсу магістратури

спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.,**

к.е.н., доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та адміністрування

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток у будь-якій соціо-економічній системі відбувається через оновлення всіх її складових — матеріально-технічної бази, системи управління, суспільних відносин, способу і стилю життя. Категоріальний апарат інтелектуального бізнесу є важливим для опанування наукових підходів до управління нововведеннями. До таких категорій відносяться: —